

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή
- Δεξιότητες Νέων για Οικονομικό Αλφαριθμητισμό
- Τρόποι, Αρχές και Εργαλεία για την ανάπτυξη προσωπικών οικονομικών δεξιοτήτων
- Δραστηριότητες:
  - Δραστηριότητα 1: Πρόβλεψη Ταμειακών Ροών
  - Δραστηριότητα 2: Τα εργαλεία για να χτίσετε το οικονομικό σας όνειρο
  - Δραστηριότητα 3: Βελτιώνοντας τις Χρηματικές Αποφάσεις
  - Δραστηριότητα 4: Παίζοντας ένα παιχνίδι επένδυσης
  - Δραστηριότητα 5: Υπολογισμός ποσοστού απόδοσης

«Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, ΤΩΝ
ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ
ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη προσωπικών χρηματοοικονομικών δεξιοτήτων είναι σημαντική για άτομα όλων των ηλικιών, συμπεριλαμβανομένων των νέων που μόλις ξεκινούν το οικονομικό τους ταξίδι. Αναπτύσσοντας ισχυρές οικονομικές δεξιότητες και συνήθειες από νωρίς, οι νέοι μπορούν να προετοιμαστούν για μια οικονομική επιτυχία μακροπρόθεσμα. Επίσης, μπορούν να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για τα προσωπικά τους οικονομικά, να βελτιώσουν την οικονομική τους ασφάλεια και να πετύχουν τους οικονομικούς τους στόχους.

Τι είναι οι οικονομικές γνώσεις και δεξιότητες;

Οι οικονομικές γνώσεις και δεξιότητες αναφέρονται στην κατανόηση και την ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης των προσωπικών οικονομικών. Αυτό περιλαμβάνει τη γνώση οικονομικών εννοιών όπως η κατάρτιση προϋπολογισμού, η αποταμίευση, η επένδυση και η διαχείριση του χρέους, καθώς και η ικανότητα εφαρμογής αυτής της γνώσης σε πραγματικές καταστάσεις. Η χρηματοοικονομική γνώση περιλαμβάνει την κατανόηση βασικών οικονομικών εννοιών, όπως τα επιτόκια, ο πληθωρισμός και η διαχείριση κινδύνων. Περιλαμβάνει επίσης γνώση διαφορετικών χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών, όπως μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια και συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς.

Δεξιότητες Νέων για Οικονομικό¹ Αλφαριθμητισμό

- **Βασικές μαθηματικές δεξιότητες:** Η κατοχή ισχυρών μαθηματικών δεξιοτήτων είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων. Οι νέοι πρέπει να κατανοούν καλά την πρόσθεση, την αφαίρεση, τον πολλαπλασιασμό και τη διαιρεση, καθώς και τη βασική άλγεβρα και τα ποσοστά.
- **Ικανότητες κριτικής σκέψης:** Ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός απαιτεί δεξιότητες κριτικής σκέψης, όπως η ικανότητα ανάλυσης οικονομικών πληροφοριών και λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων. Η νεολαία θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογεί διαφορετικά χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες, να συγκρίνει τιμές και προμήθειες και να αξιολογεί τους κινδύνους και τα οφέλη των διαφορετικών επενδυτικών επιλογών.
- **Δεξιότητες κατάρτισης προϋπολογισμού:** Μία από τις πιο σημαντικές δεξιότητες για χρηματοοικονομική παιδεία είναι η κατάρτιση προϋπολογισμού. Οι νέοι θα πρέπει να γνωρίζουν πώς να δημιουργούν έναν προϋπολογισμό, να παρακολουθούν τα έσοδα και τα έξοδά τους και να κάνουν προσαρμογές στις συνήθειες δαπανών τους, όπως χρειάζεται.
- **Δεξιότητες αποταμίευσης:** Μια άλλη βασική δεξιότητα για τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό είναι η αποταμίευση. Οι νέοι πρέπει να κατανοήσουν τη σημασία της εξοικονόμησης χρημάτων και να είναι σε θέση να αναπτύξουν ένα σχέδιο αποταμίευσης που να λειτουργεί για αυτούς.

Δεξιότητες Νέων για Οικονομικό¹ Αλφαριθμητισμό II

- **Επενδυτικές δεξιότητες:** Η επένδυση είναι μια σημαντική πτυχή της χρηματοοικονομικής παιδείας και η νεολαία πρέπει να κατανοεί τα βασικά της επένδυσης, όπως η διαφοροποίηση, η διαχείριση κινδύνου και το σύνθετο ενδιαφέρον.
- **Επικοινωνιακές δεξιότητες:** Οι καλές δεξιότητες επικοινωνίας είναι σημαντικές για τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό, καθώς οι νέοι μπορεί να χρειαστεί να διαπραγματευτούν με δανειστές, να συζητήσουν οικονομικούς στόχους με μέλη της οικογένειας ή να εξηγήσουν οικονομικές έννοιες σε άλλους.
- **Τεχνολογικές δεξιότητες:** Η τεχνολογία είναι ένα σημαντικό εργαλείο για τη διαχείριση χρημάτων και οι νέοι θα πρέπει να αισθάνονται άνετα χρησιμοποιώντας οικονομικές εφαρμογές, διαδικτυακές τραπεζικές συναλλαγές και άλλα ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση των οικονομικών τους.

Τρόποι με τους οποίους οι νέοι μπορούν να βελτιώσουν τις προσωπικές τους οικονομικές δεξιότητες

- Δημιουργήστε έναν προϋπολογισμό:** Ξεκινήστε δημιουργώντας έναν προϋπολογισμό που περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και τα έξοδά σας. Αυτό θα σας βοηθήσει να καταλάβετε πού πηγαίνουν τα χρήματά σας και πού μπορείτε να κάνετε προσαρμογές για να εξοικονομήσετε περισσότερα.
- Εκπαιδεύστε τον εαυτό σας:** Διαβάστε βιβλία, άρθρα και ιστολόγια για τα οικονομικά. Παρακολουθήστε σεμινάρια ή εργαστήρια ή παρακολουθήστε διαδικτυακά μαθήματα για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τον οικονομικό σχεδιασμό, τις επενδύσεις και τον προϋπολογισμό.
- Ξεκινήστε να αποταμιεύετε:** Όσο νωρίτερα αρχίσετε να αποταμιεύετε, τόσο περισσότερο χρόνο έχουν τα χρήματά σας για να αυξηθούν.
- Παρακολουθήστε τις δαπάνες σας:** Η παρακολούθηση των δαπανών σας είναι ένα ουσιαστικό βήμα στη διαχείριση των προσωπικών οικονομικών. Περιλαμβάνει την τήρηση αρχείου όλων των εξόδων σας, συμπεριλαμβανομένων τόσο των πάγιων εξόδων (όπως πληρωμές ενοικίου ή αυτοκινήτου) όσο και των μεταβλητών εξόδων (όπως είδη παντοπωλείου ή ψυχαγωγία).
- Αποφύγετε το χρέος:** Αποφύγετε να αναλάβετε περιττό χρέος και εξοφλήστε οποιοδήποτε υπάρχον χρέος το συντομότερο δυνατό. Χρησιμοποιήστε τις πιστωτικές κάρτες με υπευθυνότητα και πληρώστε τους λογαριασμούς σας εγκαίρως για να διατηρήσετε ένα καλό πιστωτικό σκορ.
- Επενδύστε με σύνεση:** Μάθετε για διαφορετικές επενδυτικές επιλογές και επιλέξτε αυτές που ευθυγραμμίζονται με τους στόχους σας και την ανοχή κινδύνου.
- Μείνετε πειθαρχημένοι:** Ασκηθείτε στην αυτοπειθαρχία και αποφύγετε τις παρορμητικές αγορές.

Principles of Finance

1. Διαχρονική αξία του χρήματος
2. Κίνδυνος και απόδοση
3. Ταμειακές ροές
4. Ποικιλομορφία
5. Κερδοφορία
6. Ρευστότητα και αντιστάθμιση

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Εργαλεία για την ατομική ανάπτυξη οικονομικών δεξιοτήτων

- 1. Επενδυτικές πλατφόρμες:** Πλατφόρμες όπως οι Robinhood, Acorns και Stash μπορούν να βοηθήσουν τους αρχάριους να μάθουν για την επένδυση και να αρχίσουν να επενδύουν με μικρά χρηματικά ποσά.
- 2. Ιστολόγια και podcast οικονομικών:** Υπάρχουν πολλά ιστολόγια και podcast οικονομικών που προσφέρουν συμβουλές και πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση χρημάτων. Μερικά δημοφιλή παραδείγματα περιλαμβάνουν το The Simple Dollar, το ChooseFI και το Afford Anything.
- 3. Λογισμικό οικονομικού προγραμματισμού:** Λογισμικό όπως το Personal Capital και το Quicken μπορούν να βοηθήσουν στον οικονομικό προγραμματισμό, τον προγραμματισμό συνταξιοδότησης και τη διαχείριση επενδύσεων.
- 4. Υπηρεσίες παρακολούθησης πιστώσεων:** Υπηρεσίες όπως το Credit Karma και το Identity Guard μπορούν να βοηθήσουν στην παρακολούθηση του πιστωτικού αποτελέσματός σας, στον εντοπισμό απάτης και στην παροχή ειδοποιήσεων όταν υπάρχουν αλλαγές στην πιστωτική σας αναφορά.
- 5. Μαθήματα χρηματοοικονομικής παιδείας:** Υπάρχουν πολλά διαθέσιμα διαδικτυακά μαθήματα που μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη προσωπικών οικονομικών δεξιοτήτων, όπως αυτά που προσφέρονται από την Ακαδημία Khan και την Udemy.

1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

ο καθορισμός και η τήρηση ενός προϋπολογισμού είναι πιθανώς η πιο βασική ικανότητα για τα ατομικά οικονομικά, ωστόσο μόνο το ένα τρίτο περίπου των ανθρώπων έχουν στην πραγματικότητα λεπτομερή προϋπολογισμό. Ένας προϋπολογισμός είναι απαραίτητος για να χειριστείτε πού πάνε τα χρήματά σας και να ξεκινήσετε να αποφασίσετε πού θέλετε να πάνε τα χρήματά σας

2. ΔΩΣΤΕ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Φροντίστε να δώσετε προτεραιότητα στις δαπάνες για βασικά είδη, όπως ενοίκιο, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και είδη παντοπωλείου. Αποφύγετε να ξοδεύετε χρήματα σε μη απαραίτητα αντικείμενα που μπορεί να οδηγήσουν σε περιττό χρέος.

3. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΤΕ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η δημιουργία ενός ταμείου έκτακτης ανάγκης μπορεί να σας βοηθήσει να αποφύγετε να αναλάβετε χρέη όταν προκύψουν απροσδόκητα έξοδα. Στόχος να εξοικονομήσετε έξοδα διαβίωσης τουλάχιστον τριών έως έξι μηνών σε ένα ταμείο έκτακτης ανάγκης.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ ΝΑ ΑΠΟΦΥΓΟΥΝ ΤΟ ΧΡΕΟΣ;

4. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΑ

Οι πιστωτικές κάρτες μπορεί να είναι χρήσιμα εργαλεία, αλλά μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε χρέη εάν δεν χρησιμοποιηθούν υπεύθυνα. Αποφύγετε να έχετε υπόλοιπο στις πιστωτικές σας κάρτες και προσπαθήστε να πληρώσετε τους λογαριασμούς σας εγκαίρως για να αποφύγετε καθυστερήσεις και τόκους.

5. ΑΠΟΦΥΓΕΤΕ ΤΑ ΠΕΡΙΤΤΑ ΕΞΟΔΑ

Αποφύγετε περιττά έξοδα όπως φαγητό έξω, αγορά ακριβών ρούχων ή gadget ή να κάνετε ακριβές διακοπές. Αντίθετα, επικεντρωθείτε στην εύρεση τρόπων εξοικονόμησης χρημάτων σε καθημερινά έξοδα.

6. ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΙΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ

Η στέγαση είναι συχνά ένα από τα μεγαλύτερα έξοδα για τους νέους. Η επιλογή οικονομικών κατοικιών μπορεί να σας βοηθήσει να αποφύγετε την ανάληψη υπερβολικού χρέους.

7. ΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΤΗ ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Η ανάληψη εργασίας μερικής απασχόλησης μπορεί να είναι ένας καλός τρόπος για να κερδίσετε επιπλέον εισόδημα και να αποφύγετε να αναλάβετε χρέη. Σκεφτείτε να αναλάβετε εργασία μερικής απασχόλησης ή κατ' αποκοπή εργασία για να συμπληρώσετε το εισόδημά σας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑ 7

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Στόχοι μάθησης

- 1 Γνωρίστε το εργαλείο Cash-Flow και τη χρησιμότητά του
- 2 Δείξτε πώς οι αποφάσεις και οι απροσδόκητοι λόγοι μπορούν να επηρεάσουν τα ατομικά οικονομικά

Διάρκεια

1 ώρα

Επίπεδο

- Αρχάριος
- Ενδιάμεσος
- Προχωρημένος

Υλικά /Πόροι

- »»» Πρότυπο ταμειακών ροών (xls ή έντυπο)
- »»» Έντυπο Case study, χαρτί & μολύβια

Δραστηριότητα 1: Πρόβλεψη Ταμειακών Ρούν

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Προετοιμάστε το υλικό. Η δραστηριότητα είναι ένα case study που ονομάζεται «Jumbo Toys».

Ξεκινήστε τη δραστηριότητα: Ξεκινήστε τη δραστηριότητα εισάγοντας το case study και εξηγώντας τα βασικά για το πώς να συμπληρώσετε το πρότυπο ταμειακών ροών με μελλοντικά έσοδα, έξοδα και πώς να προβλέψετε εάν το κατάστημα θα έχει την οικονομική δυνατότητα να ξεπεράσει απροσδόκητα έξοδα και ποιους εναλλακτικούς τρόπους να χρησιμοποιήσει για τη βελτίωση της πρόβλεψης ταμειακών ροών. Μοιράστε το case study και αφήστε τους να συμπληρώσουν τα σχετικά πεδία και να σας απαντήσουν.

Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Τερματίστε τη δραστηριότητα με μια συζήτηση στρογγυλής τραπέζης όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να αιτιολογήσουν την αρχική τους επιλογή και τις αλλαγές που έκαναν. Αυτό θα τους βοηθήσει να σκεφτούν τις αποφάσεις τους και να μοιραστούν τη γνώση που έχουν αποκτήσει με άλλους. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να κάνουν ερωτήσεις και να συμμετάσχουν σε μια εποικοδομητική συζήτηση.

Σύνοψη: Τέλος, ολοκληρώστε τη δραστηριότητα συνοψίζοντας τα βασικά συμπεράσματα και παρέχοντας στους συμμετέχοντες επιπλέον πόρους για εκμάθηση σχετικών βίντεο και πρόσθετες δραστηριότητες προκειμένου να συνεχίσουν να μαθαίνουν και να εξασκούν τις δεξιότητές τους.

Ερωτήσεις απολογισμού

01

Γιατί είναι σημαντική η ταμειακή ροή;

02

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ κέρδους και ταμειακής ροής;

03

Πως μπορεί να βελτιωθεί η ταμειακή ροή;

Πρόσθετο Υλικό

- <https://www.tes.com/teaching-resource/cash-flow-forecasting-video-and-activity-resource-with-calculation-answers-12291514>
- <https://www.richdad.com/promotions/cashflow-classic-evergreen>

Case Study

Προσθέστε τα ακόλουθα δεδομένα:

- Το κατάστημα υπολογίζει τις ακόλουθες πωλήσεις κάθε μήνα:

Σεπτέμβριος- €2500

Οκτώβριος- €3500

Νοέμβριος- €5000

Δεκέμβριος- €5500

Ιανουάριος- €1000

Φεβρουάριος- €1500

- Το απόθεμα αγοράζεται με **πίστωση 1 μήνα**, κάθε μήνα και το κατάστημα υπολογίζει τις παραγγελίες:

Αύγουστος- €1000

Σεπτέμβριος- €1500

Οκτώβριος- €2000

Νοέμβριος- €3000

Δεκέμβριος - €1000

Ιανουάριος- €1000

- Το υπόλοιπο εμπρός (ανοικτό υπόλοιπο) για τον Αύγουστο είναι 5000 €

- Το Προσωπικό έχει μισθούς 1000€ μηνιαίως

- Οι λογαριασμοί κοινής ωφελείας πληρώνονται κάθε τρεις μήνες (Ιανουάριος, Απρίλιος, Ιούλιος, Οκτώβριος) και είναι 500€

- Η αποπληρωμή του στεγαστικού δανείου είναι €1200 κάθε μήνα

Επέκταση

Τον Οκτώβριο η οροφή του καταστήματος αρχίζει να παρουσιάζει διαρροές και πρέπει να επισκευαστεί άμεσα. Κοστίζει 5000€ που ζητά ο ιδιοκτήτης στην ασφάλεια. Δυστυχώς τα χρήματα της ασφάλισης δεν θα πληρωθούν μέχρι τον Ιανουάριο. Θα είναι σε θέση η επιχείρηση να πληρώσει για τις επισκευές;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΤΕ ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

Στόχοι μάθησης

- 1 Εξερευνήστε γιατί προκύπτει το χρέος και πώς να το αποτρέψετε
- 2 Μάθετε πώς το χρέος επηρεάζει τις πιστωτικές δυνατότητες
- 3 Ανακαλύψτε ενέργειες για την ελάφρυνση του χρέους

Διάρκεια

2 ώρες

Επίπεδο

- Αρχάριος
 Ενδιάμεσος
 Προχωρημένος

Υλικά /Πόροι

- >>> Προβολέας, Υπολογιστές ή tablet, πρόσβαση στο Διαδίκτυο
>>> Φύλλο δραστηριοτήτων συμμετεχόντων

Δραστηριότητα 2: Εργαλεία για να φτιάξετε το δικό σας οικονομικό όγκο

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Ξεκινήστε τη δραστηριότητα:

Διερεύνηση: Χρηματοοικονομικοί πόροι και τήρηση αρχείων

1. Ανοίξτε την συζήτηση ρωτώντας τους μαθητές ποια πράγματα εκτιμούν περισσότερο. Είναι το ποδήλατό τους; Συλλογές κόμικς ή βιντεοπαιχνιδιών; Προσκαλέστε τους εθελοντές να περιγράψουν τα πιο πολύτιμα υπάρχοντά τους και πού είναι αποθηκευμένα, είτε είναι κάτω από το κρεβάτι είτε σε κλειδωμένο συρτάρι ή χρηματοκιβώτιο. Ρωτήστε επίσης πώς είναι οργανωμένα τα υπάρχοντά τους: Τα βιβλία είναι οργανωμένα αλφαριθμητικά ή ανά θεματική κατηγορία; Ή μήπως μπερδεύονται μεταξύ τους χωρίς ιδιαίτερη σειρά;
2. Εξηγήστε ότι όπως είναι σημαντικό να αποθηκεύετε με ασφάλεια τα πολύτιμα υπάρχοντά σας, έτσι και τα προσωπικά σας οικονομικά αρχεία θα πρέπει να είναι καλά οργανωμένα και αποθηκευμένα με ασφάλεια (πράγματα όπως ανεξόφλητοι λογαριασμοί και αποδείξεις πληρωμής, αντίγραφα κίνησης τραπεζών και πιστωτικών καρτών, στελέχη πληρωμών και άλλα έγγραφα που σχετίζονται με την εργασία, ασφαλιστήρια συμβόλαια, έγγραφα δανείου αυτοκινήτου και οτιδήποτε έχει οικονομική συνιστώσα).
3. Τονίστε την ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής για την προστασία ορισμένων άλλων σημαντικών εγγράφων που περιέχουν εμπιστευτικές προσωπικές πληροφορίες, όπως η κάρτα κοινωνικής ασφάλισης, η άδεια οδήγησης, το διαβατήριο, οι πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες και η κάρτα ασφάλισης υγείας. Ρωτήστε τους μαθητές πού κρατούν σημαντικά έγγραφα όπως αυτά και συζητήστε με την τάξη εάν λαμβάνουν αρκετές προφυλάξεις για να διατηρήσουν ασφαλή τα προσωπικά τους στοιχεία. Υπενθυμίστε τους τα πιθανά μειονεκτήματα της απώλειας ή κλοπής αυτών των πληροφοριών.
4. Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι με την κατάλληλη κατηγοριοποίηση και αποθήκευση των οικονομικών και νομικών εγγράφων τους, θα εξοικονομήσουν πολύ χρόνο και άγχος όσον αφορά τον προϋπολογισμό, την παρακολούθηση δαπανών, την πληρωμή λογαριασμών, την υποβολή φόρων—ακόμη και τη συλλογή των πληροφοριών που χρειάζονται για να κάνουν αίτηση στο κολέγιο και για οικονομική βοήθεια. Η γρήγορη πρόσβαση σε σημαντικές πληροφορίες λογαριασμού διευκολύνει επίσης την επικοινωνία με τράπεζες ή άλλα ιδρύματα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως κλεμμένο πορτοφόλι ή χαμένη κάρτα ATM.
5. Ρωτήστε τους μαθητές πόσο καιρό πιστεύουν ότι πρέπει να φυλάσσονται τα οικονομικά έγγραφα προτού πεταχτούν με ασφάλεια. Ενημερώστε τους ότι πολλά οικονομικά αρχεία θα πρέπει να φυλάσσονται για τουλάχιστον επτά χρόνια σε περίπτωση διενέργειας φορολογικού ελέγχου εισοδήματος. Ορισμένα έγγραφα θα πρέπει να διατηρούνται επ' αόριστον, συμπεριλαμβανομένων των τεκμηρίωσης για στεγαστικά δάνεια και δάνεια αυτοκινήτου, αρχεία που δείχνουν αγορές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων και προσωπικά έγγραφα όπως πιστοποιητικά γέννησης, διαβατήρια και κάρτες Κοινωνικής Ασφάλισης.

Δραστηριότητα 2: Εργαλεία για να φτιάξετε το δικό σας οικονομικό όνειρο

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

6. Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι υπάρχουν πολλά συστήματα για την οργάνωση των οικονομικών εγγράφων. Πολλοί άνθρωποι διατηρούν φακέλους αρχείων στους οποίους αποθηκεύουν έντυπα αντίγραφα σημαντικών εγγράφων. Ένα καλό σύστημα είναι να διατηρείτε έναν μόνο φάκελο για απλήρωτους λογαριασμούς, αφού πληρωθούν, καταθέστε την απόδειξη στον φάκελο αυτής της εταιρείας ή του θέματος (για παράδειγμα, να έχετε ξεχωριστά αρχεία για βοηθητικά προγράμματα, πιστωτικές κάρτες, τραπεζικούς λογαριασμούς, ασφάλιση υγείας, ασφάλεια αυτοκινήτου κ.λπ.) Πείτε στους μαθητές ότι μπορούν επίσης να αποθηκεύουν οικονομικά αρχεία ψηφιακά, για εξοικονόμηση χώρου.

Ωστόσο, τονίστε ότι θα πρέπει επίσης να κρατήσουν αντίγραφο ασφαλείας των ψηφιακών τους αρχείων σε μονάδα flash, εξωτερικό σκληρό δίσκο ή κάποια άλλη μέθοδο αποθήκευσης, σε περίπτωση που ο υπολογιστής τους χαλάσει.

7. Διανείμετε το φύλλο δραστηριοτήτων My Record Keeping Plan και δώστε στους μαθητές 10 λεπτά για να συμπληρώσουν τα στοιχεία του λογαριασμού τους και πού σκοπεύουν να διατηρήσουν τα σημαντικά οικονομικά τους αρχεία. Εάν χρειάζεται, μπορούν να συμπληρώσουν οποιεσδήποτε υπόλοιπες διευθύνσεις ή στοιχεία επικοινωνίας στο σπίτι. Ενημερώστε τους μαθητές ότι είναι επίσης σημαντικό να τηρείτε ένα χρονοδιάγραμμα με ημερομηνίες λήξης λογαριασμών και να ελέγχετε τακτικά όλους τους προϋπολογισμούς και τις εισερχόμενες δηλώσεις ως προς την ακρίβεια. Πότε θα εξετάσουν τα χαρτιά τους; Μηνιαίως? Εβδομαδιαίως? Στο το φύλλο δραστηριοτήτων, ζητήστε από τους μαθητές να καταγράψουν τις ημέρες που λαμβάνουν συνήθως τους μισθούς ή το επίδομά τους και τις ημερομηνίες των οφειλόμενων λογαριασμών.

Προετοιμασία συμμετεχόντων: Επιλογή εργαλείων για την εργασία

8. Στη συνέχεια, υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες ότι υπάρχουν πολλά δωρεάν και χαμηλού κόστους εργαλεία για την παρακολούθηση και τη διαχείριση των οικονομικών τους, όπως τηλεφωνική τραπεζική, διαδικτυακά εργαλεία προϋπολογισμού (υπολογιστικά φύλλα, αριθμομηχανές), λογισμικό φορολογικής προετοιμασίας και άλλα. Δώστε στους μαθητές δέκα λεπτά για να εξερευνήσουν τους ακόλουθους ιστότοπους και τα είδη εργαλείων που προσφέρουν, όπως υπολογιστικά φύλλα προϋπολογισμού, επενδύσεις αριθμομηχανές, εργαλεία για τον εντοπισμό και την κατηγοριοποίηση των εκπτώσεων φόρου, κ.λπ. Ζητήστε τους να αναφέρουν στα φύλλα δραστηριότητάς τους ποια, εάν υπάρχουν, είναι τα εργαλεία που θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν για να διατηρήσουν τα οικονομικά τους οργανωμένα: Quicken, Mint.com, Yodlee, Mvelopes.

Quicken

Mint.com

Yodlee

Mvelopes

Δραστηριότητα 2: Εργαλεία για να φτιάξετε το δικό σας οικονομικό όνειρο

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Πρόκληση: Χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι

9. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τον σχολικό τους σύμβουλο ή καθοδηγητή. Ποια είναι η δουλειά τους; Τι συμβουλές δίνουν; Εισαγάγετε την έννοια της συνεργασίας με έναν προσωπικό οικονομικό σύμβουλο. Εξηγήστε ότι όπως το να έχετε έναν σχολικό σύμβουλο που βοηθά και καθοδηγεί τους μαθητές στα μαθήματα, τις εργασίες και τους στόχους, πολλοί άνθρωποι που πρέπει να αρχίσουν να θέτουν μακροπρόθεσμους οικονομικούς στόχους αναζητώντας τη βοήθεια ενός επαγγελματία χρηματοοικονομικού συμβούλου. Οι οικονομικοί σύμβουλοι προσφέρουν καθοδήγηση σε θέματα όπως:

- Καθορισμός μακροπρόθεσμων οικονομικών στόχων (όπως κολέγιο, ιδιοκτησία σπιτιού, οικογένεια, συνταξιοδότηση) και πώς να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι.
- Συμβουλές για την επένδυση των χρημάτων σας, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού της ανοχής σας σε κίνδυνο (οι επιλογές αποταμίευσης χαμηλού κινδύνου, όπως οι λογαριασμοί ταμιευτηρίου, έχουν λιγότερες δυνατότητες ανάπτυξης και συμβαδίζουν με τον πληθωρισμό).
- Στρατηγικές εξόδου από το χρέος.
- Αλλαγή οικονομικών στόχων καθώς αλλάζει η οικογενειακή σας κατάσταση (για παράδειγμα γάμος, διαζύγιο, γέννηση παιδιού, νέα δουλειά ή απόλυση).
- Φορολογική δόμηση των αποταμιεύσεων και των επενδύσεων. Σχεδιασμός περιουσίας.

Ερωτήσεις απολογισμού

01

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω τα διαθέσιμα εργαλεία για να πετύχω τους οικονομικούς μου στόχους;

02

Γιατί είναι απαραίτητη η τήρηση βιβλίων;

03

Τι κάνει ένας οικονομικός σύμβουλος;

Ιδέα επέκτασης

Εάν οι συμμετέχοντες έχουν tablet ή smartphone, ενθαρρύνετε τους να ανατρέξουν στην εφαρμογή Mint.com που εμφανίζεται στον ιστότοπο Quicken.com. Μπορούν επίσης να επισκεφθούν το TurboTax για να δουν παραδείγματα για το πώς τα εργαλεία τους μπορούν να βοηθήσουν τους νέους να οργανώσουν οικονομικά δεδομένα για τους φόρους τους

Δραστηριότητα 2: Εργαλεία για να φτιάξετε το δικό σας οικονομικό όνειρο

Το σχέδιο τήρησης αρχείων μου

Η τήρηση αρχείων δεν είναι διασκεδαστική, αλλά σε σύγκριση με το να ψάχνετε παντού το σπίτι αναζητώντας ένα στέλεχος πληρωμής ή τα στοιχεία επικοινωνίας της τράπεζάς σας, είναι ένα μικρό τίμημα. Το να γνωρίζετε πόσο καιρό θα πρέπει να τηρούνται αρχεία και να δημιουργήσετε ένα σύστημα για την εξοικονόμηση λογαριασμών και χαρτιών είναι επίσης μια σημαντική πτυχή της διατήρησης των οικονομικών σας. Συμπληρώστε τις πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς σας, το πρόγραμμα πληρωμών και το πρόγραμμα τήρησης αρχείων παρακάτω. Στη συνέχεια, κρατήστε τη φόρμα με τα αρχεία σας στο σπίτι, ενημερώνοντάς την όταν αλλάζουν στοιχεία λογαριασμού ή πληρωμής.

Σημαντικό: Αφήστε κενές οποιεσδήποτε προσωπικές πληροφορίες που δεν πρέπει να κοινοποιούνται δημόσια - αριθμοί λογαριασμών, αριθμοί κοινωνικής ασφάλισης ή άδειας οδήγησης κ.λπ.

- Ποιο είναι το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας της τράπεζάς σας: _____
- Ποια είναι τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας για τυχόν άλλους λογαριασμούς που έχετε, όπως λογαριασμό κινητού τηλεφώνου ή δάνειο αυτοκινήτου: _____
- Πού θα κρατήσετε τα παρακάτω αρχεία; Υποδείξτε πού σκοπεύετε να αποθηκεύσετε έντυπα αντίγραφα ή ηλεκτρονικές εγγραφές για κάθε στοιχείο.

Συμβόλαια πληρωμής and φόρμες λογιστή: _____

Τραπεζικά αντίγραφα: _____

Πού θα φυλάξετε άλλες καταστάσεις λογαριασμού (τηλέφωνο, ασφάλιση αυτοκινήτου κ.λπ.): _____

Πού θα κρατήσετε την κάρτα κοινωνικής ασφάλισης, το διαβατήριό σας ή άλλα στοιχεία: _____

Προϋπολογισμός και εισπράξεις: _____

- Είναι επίσης σημαντικό να γνωρίζετε πότε λήγουν οι λογαριασμοί σας και να έχετε μια καθορισμένη ώρα που θα ελέγξετε τον προϋπολογισμό, τις δαπάνες και τις καταστάσεις λογαριασμού σας για σφάλματα. Υποδείξτε ποιες ημέρες του μήνα σκοπεύετε να κάνετε τα εξής:

Πληρωμή μηνιαίων λογαριασμών (τηλέφωνο, κάρτα λεωφορείου κτλ.): _____

Λάβετε το μισθό ή το επίδομά σας: _____

Ελέγξτε την τράπεζα και άλλες καταχωρήσεις για λάθη: _____

Συγκρίνετε τις δαπάνες σας με τον προϋπολογισμό σας και προσαρμόστε τον προϋπολογισμό σας όπως απαιτείται: _____

- Υπάρχουν πολλά διαδικτυακά εργαλεία και πόροι που μπορούν να σας βοηθήσουν να διατηρήσετε τα οικονομικά σας αρχεία. Αφιερώστε 5 λεπτά ερευνώντας τους διαθέσιμους πόρους στους παρακάτω ιστότοπους για να προσδιορίσετε εάν κάποιοι θα ήταν χρήσιμοι για εσάς.

- Quicken.com
- Mint.com
- Yodlee.com
- Mvelopes.com

Καθώς οργανώνετε τα αρχεία σας και εργάζεστε προς την επίτευξη των οικονομικών σας στόχων, ποια διαδικτυακά εργαλεία θα χρησιμοποιήσετε για να διαχειριστείτε τα οικονομικά σας: _____

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: ΒΕΛΤΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Στόχοι μάθησης

- 1 Αξιολογήστε την προσωπική καταναλωτική συμπεριφορά
- 2 Κατανοήστε την έννοια του κόστους ευκαιρίας
- 3 Αξιολογήστε τις επιλογές δαπανών όταν πρόκειται για προσωπικές επιθυμίες έναντι αναγκών

Διάρκεια

1 ώρα

Επίπεδο

- Αρχάριος
- Ενδιάμεσος
- Προχωρημένος

Υλικά /Πόροι

»»» Ομιλητές και το τραγούδι «If I Had a Million Dollars» των Ed Robertson και Steve Page

»»» Φύλλο δραστηριοτήτων συμμετεχόντων

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Ξεκινήστε τη δραστηριότητα: Ξεκινήστε παιζόντας το τραγούδι «If I had a Million Dollars» καθώς οι μαθητές φτάνουν στην τάξη. Γράψτε τον αριθμό \$1.000.000 στον πίνακα και ρωτήστε τους συμμετέχοντες τι θα έκαναν αν είχαν ένα εκατομμύριο δολάρια.

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γράψουν στα τετράδιά τους το πώς θα ξόδευαν τα χρήματα. Στη συνέχεια, προσκαλέστε τους εθελοντές να μοιραστούν τις απαντήσεις τους, καταγράφοντας τις ιδέες τους στον πίνακα. Εξηγήστε ότι το μάθημα είναι να ξοδεύετε υπεύθυνα, είτε έχετε ένα εκατομμύριο δολάρια είτε δέκα. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες: Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μιας επιθυμίας και μιας ανάγκης; Προσκαλέστε τους εθελοντές να μοιραστούν τις ιδέες τους. Υπενθυμίστε τους ότι οι ανάγκες είναι αντικείμενα που πρέπει να έχουμε για να επιβιώσουμε (τροφή, στέγη, ρούχα), ενώ οι επιθυμίες είναι πράγματα που είναι ωραίο να έχουμε, αλλά δεν είναι πραγματικά απαραίτητα. Στη συνέχεια, πείτε στους συμμετέχοντες ότι πρόκειται να οργανώσουν τις αγορές εκατομμυρίων δολαρίων, διαχωρίζοντας τα θέλω από τις ανάγκες. Διαβάστε κάθε αγορά από τον πίνακα και ζητήστε τους να σηκώσουν τα χέρια τους αν πιστεύουν ότι η αγορά είναι «θέλω» ή «ανάγκη». Πιθανότατα θα υπάρξει κάποια διαφωνία μεταξύ των συμμετεχόντων. Χρησιμοποιήστε τα ως ευκαιρία για να συζητήσετε τις διαφορές μεταξύ μιας επιθυμίας και μιας ανάγκης και πώς οι αξίες μας συνδέονται με τις αγορές που κάνουμε. Εξηγήστε ότι η διάκριση μεταξύ επιθυμιών και αναγκών σημαίνει επίσης αξιολόγηση όλων των επιλογών πριν κάνετε μια αγορά. Ζητήστε από μικρές ομάδες να συζητήσουν το ακόλουθο σενάριο μέσα σε πέντε λεπτά:

Έχετε 200 € και μπορείτε είτε να αγοράσετε μια κονσόλα βιντεοπαιχνιδιών ή μια ψηφιακή φωτογραφική μηχανή. Ποιο αγοράζετε και γιατί; Γιατί δεν μπορείς να τα αγοράσεις και τα δύο; Προσκαλέστε τις ομάδες να μοιραστούν το σκεπτικό τους. Εξηγήστε ότι κάθε φορά που παίρνουμε μια απόφαση δαπανών, επιλέγοντας μια επιλογή επηρεάζει το αν μπορούμε ή όχι να κάνουμε την άλλη επιλογή. Πείτε στους συμμετέχοντες ότι αυτό ονομάζεται κόστος ευκαιρίας. Διανείμετε το φύλλο δραστηριοτήτων Wishful Wants or Necessary Needs; και εξηγήστε ότι θα μπορέσουν τώρα να αξιολογήσουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες που παίζουν σε πολλά διαφορετικά παραδείγματα. Δουλεύοντας σε ομάδες των τεσσάρων έως πέντε, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίσουν τις επιθυμίες και τις ανάγκες σε κάθε σενάριο και να αιτιολογήσουν τη συλλογιστική τους. Προσκαλέστε τις ομάδες να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους στην τάξη και στη συνέχεια συζητήστε γιατί ορισμένα έξοδα είναι επιθυμητά ενώ άλλα είναι ανάγκες.

Σύνοψη: Τέλος, ολοκληρώστε τη δραστηριότητα συνοψίζοντας τα βασικά συμπεράσματα και παρέχοντας στους συμμετέχοντες πρόσθετους πόρους για την εκμάθηση σχετικών βίντεο και πρόσθετων δραστηριοτήτων προκειμένου να ενθαρρύνονται να συνεχίσουν να μαθαίνουν και να εξασκούν τις δεξιότητές τους.

Ερωτήσεις απολογισμού

01

Πώς μπορώ να ξοδέψω υπεύθυνα τα χρήματά μου;

02

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μιας επιθυμίας και μιας ανάγκης;

03

Θα ξόδευαν τα χρήματα με τον ίδιο τρόπο; Γιατί ή γιατί όχι?

Μελέτη περίπτωσης 1

Η Κέισι ετοιμάζεται να φύγει για το κολέγιο το φθινόπωρο. Ζει στη Νέα Υόρκη, αλλά θα πάει σχολείο στην Καλιφόρνια, οπότε σχεδιάζει να αγοράσει ένα αυτοκίνητο για να πάει εκεί. Θέλει να αγοράσει κάτι αξιόπιστο, γι' αυτό και πρέπει να αποφασίσει ανάμεσα σε ένα νέο αυτοκίνητο που θα κοστίζει 17.000 δολάρια με μηδενικά μίλια και ένα σύστημα πλοιόγησης και ένα αυτοκίνητο τριών ετών με 7.000 μίλια και χωρίς σύστημα πλοιόγησης για 12.000 δολάρια. Έχει αποταμιεύσει 10.000 δολάρια που θα χρησιμοποιήσει για την αγορά και θα πάρει ένα δάνειο για το υπόλοιπο ποσό.

Ποια είναι τα θέλω;

Ποιες είναι οι ανάγκες;

Τι απόφαση θα έπαιρνες και γιατί;

Μελέτη περίπτωσης 2

Ο Τομ έκανε οικονομία για νέο φορητό υπολογιστή τους τελευταίους έξι μήνες. Έκανε την έρευνά του και βρήκε ένα μοντέλο που οι ειδικοί λένε ότι θα καλύψει και με το παραπάνω τις ανάγκες του. Αλλά καινούργιο, κοστίζει 3.000 δολάρια. Βρήκε επίσης μια ανακαινισμένη έκδοση του ίδιου υπολογιστή με όλες τις ίδιες δυνατότητες στο διαδίκτυο για 1.500 \$. Ο ανακαινισμένος φορητός υπολογιστής συνοδεύεται από εγγύηση και ο Τομ αγόρασε ένα ανακαινισμένο φορητό πρόγραμμα αναπαραγωγής μουσικής από την ίδια εταιρεία χωρίς προβλήματα. Η τρίτη επιλογή του Τομ είναι ένας ολοκαίνουργιος φορητός υπολογιστής που κοστίζει 1.800 \$ και έχει όλα τα χαρακτηριστικά που χρειάζεται αλλά όχι όλα αυτά που θέλει.

Ποια είναι τα θέλω;

Ποιες είναι οι ανάγκες;

Τι απόφαση θα παίρνατε και γιατί;

Financial Literacy for Youth

Δραστηριότητα 3:

Βελτιώνοντας τις Χρηματικές Αποφάσεις

Περιπτωσιολογικές μελέτες

Μελέτη περίπτωσης 3:

Η Στέφανη έλαβε 500 δολάρια από τον παππού και τη γιαγιά της για την αποφοίτησή της από το γυμνάσιο. Λαχταρούσε να αγοράσει ένα νέο ρολόι και να ανανεώσει την γκαρνταρόμπα της γιατί ξεκινά μια νέα δουλειά σε δύο εβδομάδες, Ωστόσο, τον επόμενο μήνα θα φύγει μόνη της και θα χρειαστεί να πληρώσει τρεις μήνες ενοίκιο εκ των προτέρων, το οποίο ανέρχεται συνολικά στα 1.500 δολάρια. Αν χρησιμοποιήσει τα χρήματα για να αγοράσει το ρολόι και τα ρούχα, πιστεύει ότι μπορεί να εξοικονομήσει αρκετά χρήματα από τη νέα της δουλειά για να πληρώσει το ενοίκιο, αλλά δεν είναι σίγουρη.

Ποια είναι τα θέλω;

Ποιες είναι οι ανάγκες;

Τι απόφαση θα έπαιρνες και γιατί;

Μελέτη περίπτωσης 4:

Η Michelle έχει προσκληθεί να πάει σε μια τριήμερη συναυλία με τους φίλους της. Το μόνο πρόβλημά της είναι ότι είναι 9 ώρες με το αυτοκίνητο και το ταξίδι για ένα ολόκληρο Σαββατοκύριακο σημαίνει ότι θα χρειαστεί πολλά μετρητά. Υπολογίζει ότι το φυσικό αέριο, το φαγητό, τα εισιτήρια και το κάμπινγκ θα κοστίζουν περίπου 400 δολάρια. Έρχεται μια πληρωμή αυτοκινήτου 250 \$ και ο λογαριασμός κινητού της 89 \$ τα οποία θα πρέπει να εξοφληθούν στο τέλος του μήνα. Πρέπει επίσης να αγοράσει στη μαμά της ένα δώρο γενεθλίων, το οποίο πιστεύει ότι θα κοστίσει 50 δολάρια. Έχει 700 δολάρια σε αποταμίευση.

Ποια είναι τα θέλω;

Ποιες είναι οι ανάγκες;

Τι απόφαση θα έπαιρνες και γιατί;

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Μελέτες περίπτωσης - Απαντήσεις

Μελέτη περίπτωσης 1:

Η Κέισι χρειάζεται ένα αυτοκίνητο για να μεταφέρει τα υπάρχοντά της σε όλη τη χώρα, αλλά ένα ολοκαίνουργιο αυτοκίνητο που θα της βάλει χρέη 7.000 \$ είναι μια ανάγκη. Η καλύτερη απόφαση σε αυτή την περίπτωση είναι να επιλέξει το χρησιμοποιημένο μοντέλο. Παρόλο που μπορεί να μην έχει όλες τις ανέσεις ενός νέου αυτοκινήτου, εξακολουθεί να είναι αξιόπιστο με χαμηλά μίλια και καλύπτει τις ανάγκες της Κέισι.

Μελέτη περίπτωσης 2:

Ο Τομ έχει κάνει καλή δουλειά ερευνώντας όλες τις επιλογές του. Χρειάζεται ένα νέο φορητό υπολογιστή, αλλά το ακριβό μοντέλο είναι ένα ζητούμενο. Ανακάλυψε ότι μπορεί να καλύψει και τις ανάγκες και τις επιθυμίες του αγοράζοντας μια ανακαινισμένη έκδοση. Επειδή το ανακαινισμένο μοντέλο φέρει εγγύηση και ο Τομ είχε καλή εμπειρία με την εταιρεία στο παρελθόν, θα πρέπει να προχωρήσει και να αγοράσει τον ανακαινισμένο υπολογιστή.

Μελέτη περίπτωσης 3:

Τα χρήματα ενοικίου είναι η πρωταρχική ανάγκη, ενώ το νέο ρολόι και τα ρούχα είναι επιθυμίες. Ενώ η Stephanie μπορεί να θέλει να αγοράσει ένα νέο ρολόι και ρούχα, πρέπει να πληρώσει πρώτα το ενοίκιο πριν κάνει άλλες αγορές.

Μελέτη περίπτωσης 4:

Η Μισέλ θα πρέπει πρώτα να φροντίσει τους λογαριασμούς της και μετά να αποφασίσει αν θέλει να ξοδέψει λιγότερα για το δώρο της μητέρας της προκειμένου να αντέξει οικονομικά τη συναυλία ή να παραλείψει τη συναυλία και να βάλει τα χρήματα στον λογαριασμό ταμευτηρίου της. Βοηθήστε τους μαθητές να δουν ότι οι αξίες μας συνδέονται στενά με τις αποφάσεις που παίρνουμε για τα χρήματα. Αν η Μισέλ εκτιμά το να δώσει στη μητέρα της ένα δώρο, μπορεί να θέλει να θυσιάσει τη συναυλία για να μπορέσει να αντέξει οικονομικά ένα ωραίο δώρο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Στόχοι μάθησης

- 1 Μάθετε πώς διάφοροι παράγοντες ή γεγονότα μπορούν να επηρεάσουν τις τιμές των μετοχών
- 2 Κατανοήστε τη σημασία της εξέτασης του κινδύνου κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων

Διάρκεια

2 ώρες

Επίπεδο

- Αρχάριος
- Ενδιάμεσος
- Προχωρημένος

Υλικά /Πόροι

>>> ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Παίζοντας ένα επενδυτικό παιχνίδι (οδηγός)

>>> ΥΛΙΚΟ ΜΑΘΗΤΩΝ

Παίζοντας ένα επενδυτικό παιχνίδι (φύλλο εργασίας)

>>> ΣΕΝΑΡΙΑ (από την ενότητα σενάρια μετοχών αυτού του οδηγού)

Δραστηριότητα 4: Παιζοντας ένα επενδυτικό παιχνίδι

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Εισαγωγή σε όλη την τάξη: Ζητήστε από τους μαθητές να ονομάσουν ορισμένα πράγματα στα οποία επενδύουν οι άνθρωποι. Οι απαντήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν μετοχές, ακίνητα ή κλασικά αυτοκίνητα. Διαβάστε την ενότητα «Εξερεύνηση βασικών οικονομικών εννοιών» στους μαθητές. Βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές κατανοούν το βασικό λεξιλόγιο.

Ομαδική δουλειά: Πείτε στους μαθητές ότι θα εργαστούν σε ομάδες για να εξετάσουν σενάρια που επηρεάζουν τη μετοχή μιας φανταστικής εταιρείας. Χωρίστε τους μαθητές σε πέντε ομάδες. Μοιράστε το φύλλο εργασίας «Παιζοντας ένα παιχνίδι επένδυσης» σε κάθε μαθητή. Δώστε σε κάθε ομάδα δύο επιλογές σεναρίου. Βεβαιωθείτε ότι είναι στραμμένα προς τα κάτω, ώστε οι μαθητές να μην μπορούν να δουν το κείμενο. Οι μαθητές θα γυρίσουν την πρώτη επιλογή και θα επανεξετάσουν το σενάριο.

Θα συμπληρώσουν την κάρτα παιχνιδιού στο φύλλο εργασίας για αυτό το σενάριο.

- Ως μέρος αυτής της διαδικασίας, θα σκεφτούν γιατί πιστεύουν ότι η τιμή της μετοχής αυξήθηκε ή έπεσε με κάθε σενάριο. Θα καταγράψουν τη σκέψη τους στην κάρτα του παιχνιδιού. Οι μαθητές θα γυρίσουν τη δεύτερη επιλογή και θα επανεξετάσουν αυτό το σενάριο. Θα συμπληρώσουν την κάρτα παιχνιδιού για αυτό το σενάριο.
- Και πάλι, θα καταγράψουν τις υποθέσεις τους σχετικά με το γιατί η μετοχή ανέβηκε ή υποχώρησε. Κάθε ομάδα θα καταγράψει την τελική τιμή της μετοχής της στην κάρτα παιχνιδιού. Στη συνέχεια οι μαθητές θα απαντήσουν μόνοι τους στις ερωτήσεις προβληματισμού.

Σύνοψη: Φέρτε ξανά τους μαθητές μαζί και ζητήστε από κάθε ομάδα να μοιραστεί την τελική τιμή της μετοχής και τι συνέβη που προκάλεσε την αλλαγή της τιμής. Προσδιορίστε την ομάδα που κατέληξε με την υψηλότερη τιμή μετοχής και ζητήστε από τους μαθητές να εξερευνήσουν πώς η εμπειρία αυτής της ομάδας διέφερε από ορισμένες από τις άλλες ομάδες.

- Ζητήστε από τους μαθητές να εξετάσουν το απρόβλεπτο των σεναρίων που έλαβαν και πώς αυτό σχετίζεται με την επικινδυνότητα των μετοχών
- Εξηγήστε ότι μια μετοχή που «κερδίζει» σήμερα δεν θα «κερδίζει» απαραίτητα αύριο.

Ερωτήσεις απολογισμού

01

Πώς επηρεάζει ο κίνδυνος τη λήψη αποφάσεων;

02

Δεδομένων των κινδύνων και των ωφελειών των μετοχών, θα σκεφτόσασταν να επενδύσετε σε μετοχές στο μέλλον;

03

Θεωρείτε ότι η χρήση προτύπων τιμών μετοχών μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο;

Σενάριο

Κάθε ομάδα ξεκινά με μία μετοχή της μετοχής We Make Cool Tech Stuff Inc.

- Αυτή η εταιρεία είναι κατασκευαστής gadget και λογισμικού.
- Πληρώσατε 100 \$ για μία μετοχή αυτής της μετοχής.

Πάρτε δύο επιλογές σεναρίων. Κάθε ένα περιγράφει ένα γεγονός που επηρεάζει την τιμή της μετοχής της εταιρείας

- Ελέγξτε μία επιλογή τη φορά.
- Στην κάρτα παιχνιδιού, καταγράψτε τι συμβαίνει σε κάθε σενάριο και γιατί πιστεύετε ότι η τιμή της μετοχής αυξήθηκε ή έπεισε.

Κάρτα παιχνιδιού

Scenario 1	Scenario 2
Starting stock price	Stock price after scenario 1
€100	€
Change in stock price	Change in stock price
	Why do you think this had a positive or negative effect on the stock price?
Stock price after this change	Final stock price
€	€

Ερωτήσεις απολογισμού

01

Πώς επηρεάζει ο κίνδυνος τη λήψη αποφάσεων;

02

Δεδομένων των κινδύνων και των ωφελειών των μετοχών, θα σκεφτόσασταν να επενδύσετε σε μετοχές στο μέλλον;

03

Θεωρείτε ότι η χρήση προτύπων τιμών μετοχών μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο;

Δραστηριότητα 4: Παιζοντας ένα επενδυτικό παχνίδι

Οδηγός Σεναρίων - Απαντήσεων

Σενάριο	Πιθανοί λόγοι
Σενάριο 1: Η εταιρεία ανακαλεί 100.000 gadget για να επιδιορθώσει ένα σφάλμα. Η τιμή της μετοχής πέφτει €10.	Η ανάκληση και η επισκευή των gadget θα αύξανε τα έξοδα της εταιρείας. Επιπλέον, οι δυνητικοί αγοραστές ενδέχεται να αποφασίσουν να μην αγοράσουν το gadget, ακόμη και αν επιδιορθωθεί το σφάλμα. Αυτοί οι παράγοντες θα μπορούσαν να μειώσουν τα κέρδη της εταιρείας.
Σενάριο 2: Οι πωλήσεις gadget της εταιρείας είναι υψηλότερες από τις αναμενόμενες. Η τιμή της μετοχής αυξάνεται 10€	Οι υψηλότερες πωλήσεις συχνά οδηγούν σε υψηλότερα κέρδη
Σενάριο 3: Μια ανταγωνιστική εταιρεία λανσάρει ένα ανταγωνιστικό gadget. Η τιμή της μετοχής πέφτει 20€.	Ένα ανταγωνιστικό προϊόν θα μπορούσε να μειώσει τις πωλήσεις, κάτι που θα μπορούσε να μειώσει τα κέρδη.
Σενάριο 4: Ένας τυφώνας βλάπτει το μεγαλύτερο εργοστάσιο gadget της εταιρείας. Θα χρειαστούν δύο μήνες για να ολοκληρωθούν οι επισκευές και να συνεχιστεί η παραγωγή. Η τιμή της μετοχής πέφτει 30€.	Η εταιρεία θα παράγει λιγότερα gadget κατά τη διάρκεια των επισκευών, οι οποίες σημαίνει ότι οι πωλήσεις θα είναι χαμηλότερες από τις προβλεπόμενες. Αυτό θα μπορούσε να μειώσειτα κέρδη.
Σενάριο 5: Η εταιρεία βρίσκει τρόπο να κόψει το κόστος κατασκευής gadgets. Η τιμή της μετοχής αυξάνεται 20€.	Το χαμηλότερο κόστος παραγωγής σημαίνει ότι η εταιρεία μπορεί να πάρει περισσότερα χρήματα για κάθε gadget που πουλάει. Αυτό θα μπορούσε να αυξήσει τα κέρδη.
Σενάριο 6: Η εταιρεία ξεκινά να πουλά gadget σε δύο νέες χώρες. Η τιμή της μετοχής ανεβαίνει €30.	Η εύρεση νέων περιοχών για την πώληση ενός προϊόντος συνήθως αυξάνει τις πωλήσεις. Αυτό θα μπορούσε να αυξήσει τα κέρδη.

Οδηγός Σεναρίων - Απαντήσεων

Δραστηριότητα 4: Παιζοντας ένα επενδυτικό παιχνίδι

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Σενάριο	Πιθανοί λόγοι
Σενάριο 7: Μια διασημότητα εμφανίζεται να χρησιμοποιεί το νεότερο gadget της εταιρείας. Η τιμή της μετοχής ανέρχεται στα 35€.	Όταν οι διασημότητες υποστηρίζουν κάτι ή πιστεύεται ότι κάτι τους αρέσει, πολλοί άνθρωποι θέλουν να τους ακολουθήσουν. Αυτό θα μπορούσε αυξήσει τα κέρδη
Σενάριο 8: Εμπλέκεται ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας σε ένα σκάνδαλο. Η τιμή της μετοχής πέφτει στα 40€.	Οι επενδυτές μπορεί να μην θέλουν να υποστηρίξουν εταιρείες που διευθύνονται από άτομα που συμπεριφέρονται αντιδεοντολογικά. Επιπλέον, πιθανές αλλαγές διαχείρισης ενδέχεται να διαταράξουν τις λειτουργίες της εταιρείας. Αυτοί οι παράγοντες θα μπορούσαν να μειώσουν τα κέρδη.
Σενάριο 9: Η εταιρεία λανσάρει την πιο δημοφιλή εφαρμογή της χρονιάς. Η τιμή της μετοχής ανέρχεται στα €60.	Οι δημοφιλείς εφαρμογές αγοράζονται από πολλά άτομα. Αυτό εχει ως αποτέλεσμα αυξημένες πωλήσεις και αυξημένη προσοχή. Αυτό θα μπορούσε αυξήσει τα κέρδη.
Σενάριο 10: Μετά την έκρηξη των μπαταριών σε gadget, ασκείται μια τεράστια αγωγή εναντίον της εταιρείας. Η τιμή της μετοχής πέφτει στα 80€.	Οι άνθρωποι μπορεί να ανησυχούν ότι η εταιρεία θα χάσει την αγωγή και πρέπει να πληρώσουν πολλά χρήματα. Αυτό θα μπορούσε να μειώσει κέρδη.
Σενάριο 11: Η εταιρεία αγοράζεται από την κορυφαία τεχνολογική εταιρεία στην Αμερική. Η τιμή της μετοχής διπλασιάζεται.	Η τιμή της μετοχής μιας εταιρείας αυξάνεται συχνά όταν εξαγοράζεται από άλλη εταιρεία.
Σενάριο 12: Η αλυσίδα καταστημάτων που δίνει συνήθως τις υψηλότερες παραγγελίες για τα gadget της εταιρείας παύει να λειτουργεί. Η αλυσίδα κλείνει 1.000 καταστήματα σε όλη τη χώρα. Η τιμή της μετοχής πέφτει στα 30€.	Τα gadget της εταιρείας θα πωλούνται σε λιγότερα καταστήματα. Αυτό θα μπορούσε να επιφέρει μείωση των πωλήσεων, γεγονός που θα μπορούσε να μειώσει τα κέρδη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Στόχοι μάθησης

- 1 Κατανοήστε πώς το ποσοστό απόδοσης βοηθά στη μέτρηση της απόδοσης των επενδύσεων
- 2 Χρησιμοποιήστε έναν απλό τύπο ποσοστού απόδοσης για να υπολογίσετε τα κέρδη ή τις ζημίες των επενδύσεων

Διάρκεια

1 ώρα

Επίπεδο

- Αρχάριος
- Ενδιάμεσος
- Προχωρημένος

Υλικά /Πόροι

»» Υπολογισμός ποσοστού απόδοσης (Οδηγός & Φύλλο Εργασίας)

»» Αριθμομηχανές

Δραστηριότητα 5: Υπολογισμούς Ποσοστού Απόδοσης

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Προετοιμάστε τα υλικά: Εκτυπώστε αντίγραφα υλικού για κάθε συμμετέχοντα ή προετοιμάστε τα για ηλεκτρονική πρόσβαση. Βεβαιωθείτε ότι ο συμμετέχων έχει πρόσβαση σε αριθμομηχανές.

Ξεκινήστε τη δραστηριότητα: Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν πιστεύουν ότι όλες οι επενδύσεις θα αποφέρουν το ίδιο ποσό κέρδους και να πάρουν τον λόγο για την απάντησή τους. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες γιατί είναι σημαντικό να παρακολουθείτε πόσο καλά πηγαίνει μια επένδυση. Εξηγήστε ότι ο υπολογισμός του ποσοστού απόδοσης μπορεί να τους βοηθήσει να προσδιορίσουν πόσο καλά αποφέρει η επένδυσή τους χρήματα. Διαβάστε την ενότητα «Εξερεύνηση βασικών οικονομικών εννοιών». Βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες κατανοούν το βασικό λεξιλόγιο. Διανείμετε το φύλλο εργασίας «Υπολογισμός ποσοστού απόδοσης» και ζητήστε τους να υπολογίσουν το ποσοστό απόδοσης για πολλές χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές επενδύσεις χρησιμοποιώντας τον τύπο στα φύλλα εργασίας τους. Εξηγήστε ότι ενώ χρησιμοποιούν την τιμή αγοράς της επένδυσης για τον υπολογισμό του ποσοστού απόδοσης, το πραγματικό ποσοστό απόδοσης θα περιλαμβάνει επίσης την προσθήκη όλων των δαπανών που σχετίζονται με μια επένδυση, όπως οι τόκοι υποθήκης για ένα σπίτι, στην τιμή αγοράς.

Οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν σε ζευγάρια, αλλά θα πρέπει να συμπληρώσουν το δικό τους φύλλο εργασίας. Μόλις οι συμμετέχοντες ολοκληρώσουν τους υπολογισμούς, θα ολοκληρώσουν εργασίες «γρήγορης εγγραφής». Δώστε τους 8-10 λεπτά για να επιλέξουν και να απαντήσουν σε ένα από τα τρία ανοιχτά μηνύματα σχετικά με την επένδυση που εμφανίζονται στο φύλλο εργασίας.

Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Τερματίστε τη δραστηριότητα με μια συζήτηση στρογγυλής τραπέζης όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να αιτιολογήσουν την αρχική τους επιλογή και τις αλλαγές που έκαναν. Αυτό θα τους βοηθήσει να σκεφτούν τις αποφάσεις τους και να μοιραστούν τη γνώση που έχουν αποκτήσει με άλλους. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να κάνουν ερωτήσεις και να συμμετάσχουν σε μια εποικοδομητική συζήτηση.

Σύνοψη: Τέλος, ολοκληρώστε τη δραστηριότητα συνοψίζοντας τα βασικά συμπεράσματα και παρέχοντας στους συμμετέχοντες πρόσθετους πόρους για μάθηση, όπως βίντεο και δραστηριότητες.

Ερωτήσεις απολογισμού

01

Τι είναι το ποσοστό απόδοσης;

02

Πώς σας βοηθά το ποσοστό απόδοσης να προσδιορίσετε πόσο καλά έχουν αποδώσει οι επενδύσεις;

Δραστηριότητα 5: Υπολογισμός Ποσοστού Απόδοσης

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Η αξία μιας επένδυσης μπορεί να αυξάνεται και να πέφτει με την πάροδο του χρόνου – μπορεί να χάσετε μέρος ή όλα τα χρήματά σας.

Το ποσοστό απόδοσης είναι το κέρδος ή η ζημία μιας επένδυσης εκφρασμένο ως ποσοστό. Μπορείτε να υπολογίσετε το ποσοστό απόδοσης σε τυπικές χρηματοοικονομικές επενδύσεις (όπως μετοχές και ομόλογα) καθώς και σε μη οικονομικές επενδύσεις, όπως έργα τέχνης, vintage αυτοκίνητα ή άλλα αντικείμενα. Ο υπολογισμός του ποσοστού απόδοσης μπορεί να σας βοηθήσει να δείτε την απόδοση της επένδυσής σας και να τη συγκρίνετε με άλλες επενδύσεις. Για να υπολογίσετε το ποσοστό απόδοσης, χρησιμοποιήστε αυτόν τον απλό τύπο με δύο μεταβλητές:

$$\text{Ποσοστό απόδοσης} = (\text{Καθαρό κέρδος ή ζημία} / \text{αρχική επένδυση}) \times 100$$

Καθαρό κέρδος ή ζημιά: Το ποσό των χρημάτων που κερδίσατε ή χάσατε από την επένδυση

Αρχική επένδυση: Το ποσό που επενδύσατε αρχικά

Αφού ολοκληρώσετε τον σχετικό πίνακα, προχωρήστε με τις ακόλουθες προτροπές γραφής:

Επιλέξτε μία από τις ακόλουθες προτροπές γραφής για να απαντήσετε για αυτήν την εργασία «γρήγορης εγγραφής». Ο δάσκαλός σας θα σας πει πότε να αρχίσετε να γράφετε. Γράψτε στον παρακάτω χώρο. Συνεχίστε να γράφετε μέχρι ο δάσκαλός σας να πει «σταμάτα».

1. Οι άνθρωποι συχνά μπαίνουν στον πειρασμό να επενδύσουν σε προγράμματα «γρήγορου πλουτισμού». Γιατί μπορεί ένας επενδυτής να μπει στον πειρασμό να το κάνει αυτό παρά τους κινδύνους;

2. Τι είδους επενδύσεις είναι πιο πιθανό να κάνετε στη ζωή σας; Γιατί πιστεύετε ότι αυτές οι επενδύσεις θα σας βοηθούσαν να

πετύχετε τους στόχους σας;

3. Μερικοί άνθρωποι δεν επενδύουν επειδή μπορεί να φαίνεται πολύ περίπλοκο ή μπορεί να φοβούνται μήπως χάσουν χρήματα. Πώς θα πείθατε κάποιον ότι η επένδυση είναι μια πολύτιμη στρατηγική για να τον βοηθήσει να επιτύχει τους οικονομικούς του στόχους;

Δραστηριότητα 5: Υπολογισμός Ποσοστού Απόδοσης

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Χρηματοοικονομικές επενδύσεις

Αρχική επένδυση	Τρέχουσα τιμή	Καθαρό κέρδος ή ζημία	Ποσοστό απόδοσης
Βάζεις 10.000€ σε ένα αμοιβαίο κεφάλαιο.	Η αξία της επένδυσης αυξήθηκε στα €10.500.		%
Αγοράσατε κρατικά ομόλογα για 8.800 ευρώ.	Τα ομόλογα έχουν πλέον αξία 10.000 ευρώ.		%
Βάζετε 15.000 € σε καταθετικό λογαριασμό χρηματαγοράς.	Ο λογαριασμός είναι πλέον αξίας 15.800 €.		%
Αγοράσατε κρυπτονόμισμα αξίας 1.000 ευρώ.	Το κρυπτονόμισμα αξίζει πλέον 1.070 €.		%
Αγοράσατε 10 μετοχές για 12,50€ ανά μετοχή	Διατηρήσατε τις μετοχές για πολλά χρόνια και στη συνέχεια πούλησατε τις μετοχές για 27,15 € έκαστη για τρέχουσα συνολική αξία 271,50 €.		%

Περιγραφές - Βήματα δραστηριότητας

Μη χρηματοοικονομικές επενδύσεις

Αρχική επένδυση	Τρέχουσα τιμή	Καθαρό κέρδος ή ζημία	Ποσοστό απόδοσης
Αγοράσατε ένα σπίτι για 75.000 € και ξοδέψατε 35.000 € για ανακαίνισεις	Είχες το σπίτι για πέντε χρόνια και μετά πούλησες το σπίτι για 160.000 ευρώ.		%
Ο παππούς σου σου πούλησε το κλασικό του αυτοκίνητο του 1964 για 2.200€, το τίμημα που πλήρωσε για αυτό. Ξοδέψατε 10.000 € για να επιδιορθώσεις του.	Πούλησες το αυτοκίνητο για 20.000 €		%
Αγοράσατε έναν πίνακα σε ένα γκαράζ για 20 €. Μάθατε ότι έγινε από έναν δημοφιλή ντόπιο καλλιτέχνη	Πούλησες τον πίνακα για 1.000 €		%
Αγοράσατε ένα ζευγάρι sneakers περιορισμένης έκδοσης για 300€.	Πούλησες τα αφόρετα αθλητικά παπούτσια σε έναν συλλέκτη για 500€.		%
Η θεία σου αγόρασε 100 συλλεκτικά λούτρινα ζωάκια για 5 € το καθένα όταν ήταν έφηβη, όταν τα παιχνίδια ήταν δημοφιλή.	Δέκα χρόνια αργότερα πούλησε τη συλλογή της σε μια γειτόνισσα για 100 ευρώ		%

FLY: Οικονομικός αλφαριθμητισμός
για τη Νεολαία
2021-1-IT03-KA220-YOU-000028694

ΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ FLY PROJECT:

Ακολουθήστε το έργο FLY στο Instagram στη διεύθυνση: www.instagram.com/fly_financial_literacy

Ακολουθήστε το έργο FLY στο Facebook στη διεύθυνση: www.facebook.com/fly.financial.literacy

www.financialliteracyfly.eu

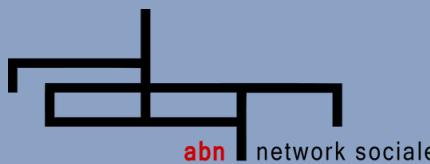

FLY: Οικονομικός αλφαριθμητισμός
για τη Νεολαία
2021-1-IT03-KA220-YOU-000028694

FLY PLAYBOOK

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

MONO **MYTHS**
– Joyful learning experiences –

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union